

עין משפט
גז מוצה

ק:י

שמונה שרצים פרק ארבעה עשר שבת

מסורת הש"ס

והתניא מניין לציידים (א) שהוא אסור. ואל"ת אפילו לא אסור סורוס מיקשי ליה דליתקרי משום פריה ורביה וכ"ת משום דהוי מני לטויי צייד לו בניס הא משמע בסוף הבא על יצמתו וינמות דף סה: גבי דבימהו דר' תיאל דלי הוה מייפקדה אפריה ורביה לא הוה שמיא סמח דעקרתא א"ע"ג דהוי לה זרע (את) זרעך וערעך אל מנת ידך (קהל"ה יא) ובאשה ללא שייך סורוס אוקי במסקנא לרבי יוחנן בן ברקא דמתניב בפריה ורביה בעקרה וזקנה ולא מוקי צייד לה בניס ויש לומר דמסורוס ניחא ליה למפרך משום דליכא למ"ד צרפק הבא על יצמתו (בש דף סה:) כיון דקימתא פריה ורביה תו לא נריך: תלמוד א"שר ובארצבם א"ת תעשו: מנס קא דריש והא דלמך צמיגיה (דף יד:) שאלו את בן זומא מהו לסרוקי כלבא אמר לכו נארכנס לא מעשו כל שצאלכנס לא מעשו התם נפקא לן מארץ דמפרש בשאלמות דרב אחא"י דהא חובב הגוף הוא מה לי צרפק מה לי צמי"ל אלא האי צרפק נלל אשר צרפק אתה והכל מנס דריש כדפי' ומה שפרש בשאלמותי דהא דלמך לשמות סמח דעקרתא היינו כרבי יהודה דלמך דבר שאין מתכוין אסור וא"ע"ג דק"ל כר"ש דשרי דוקא בשבת משום דצניעין מלאכת מתעבת אבל בכל המורה כולה כשרי לן כרבי יהודה ואין נראה לר"י דכלל המורה כולה ק"ל כר"ש דשרי כמשמע לעיל בפ' המולד (פא:) דלמרי' דרבי יוחנן סבר כפסח משנה דמיר חוסף ומפסקס וכו' והיינו כרבי שמעון דשרי דבר שאינו מתכוין וכן משמע צרפק כל פסולי המוקדשין (בבב"ב דף נה.) דשמואל סבר כר"ש בכל המורה כולה דדבר שאין מתכוין שרי גבי המקח דס צכור דפקס שמואל התם כר"ש דשרי להקין ופריך עד השתא לא אשמעינן שמואל דדבר שאין מתכוין מותר דלמך רב חייה בר אשי כו' ואי יש מילוק בין שבת לדעלמא איטריך התם ספרי לפסוק כר"ש א"ע"ג דדבר אשמעינן דבשבת הלכה כר"ש והכל אחיז אפילו לר' שמעון דפסיק רישיה הוה דודאי יתמרס בשמי' כוס עיקרין: להביא

תורה אור השלם

1 ומעין וכתוב ונתקן וברות לא קריבו לוי' ובארצבם לא תעשו ויקרא כב כד

קפיו. כלי מחזיק ג' לוגין: שמאי. כללים: פרסאי. גדולים הם: קוס מוויני. מלי מוויני כמו ויעמוד השמן (מלבי"ם ד' ז) וליבעסה. יבעמנה כלי ידעמה פמאוס: בוגא. מלא אגרוף: מוריקא. כרכום: שבלילסא. תלתן פנגרי"ג: שיעי דגנא. מגופת כבית: ולשייפיה. לכשורו בניס: פשטינא. עשב שאינו גדל בקומה אלא הולך ופשט על גבי קרקע: חרנוגא. מין עשב הוא שגדל אלל היענים: הינפא רומיטא. מין הגא הוא שנקרחת רומית: וליסבה כשחקי דכיתנא. יקחו אותו האפר ככלא בגדי פשתן בקין: דערמ גופנא. קוטיון: ליכרי שב צירי. זמורה גומות: ששיסא דערלה. זמורות של כרס ילדה: ולינקטה כסא דחמרא. יאחז כוס של יין בידיה ומשכ על הגומא: ולוקמה מסא. מעל גומא זו וישיבה על זו ועל כל עמידה נימא לה קוס מוויני: קמחא דסמידא. קמח סולת: וליסבה יסוכו אותה ממנו: דנעמיסא. בת הענה: ליפסח לה הכינפא דחמרא לשמה. כלומר יין הרבה ששתה תמיד: שערסא דמשפסח כשפוסא דכונגא חורסי. שערה הנמלאת בכללי פרדה לבנה: אי נקטא. לה בידיה חד יומא פסקה מווינה תרי יומי. אית דגרס נקטה חדל נימא גרעין אחד: לירקונא. דלמנן לעילא קומא וגביה גילא וכורכמא תרי כשיכרא ומיעקר: ואי לא. דליה ליה. אי נמי עבד ולא אחי: רישא דשיבוטא. ראש דג שזמו שיבוטא: דמילחא. שהוא מלוח: מוניני דקמלי. יצר חבבים: דנקיירי. מין עופות קטנים: ולישייפיה. ישפסוהו כו: בין סגור לגודא. בין סגור לכוהל נמקס חס שזיע וילא החולי: הרופא שיחממנו. לוח: יקנחנו כסדינו. יעטפנו כסדינו יפה או כסדן של חולה אחר של חולי זה: עבד ליה רב כהנא. רפואה זו של סדין: קירא דנישכרופי. עשה הלפה ונטפח מכורת שנתמללה ועדפת: אהלא. אלויין: סולנא. ארוס: עילא בר חמרא. עיר בן אמונת: ולינא החולה: מליעסא דרישיה. המלעות ראשו: וליצבוק ליה דמא מאסופיה. יקח לעייר ממלחו: ולוסביה ארישיה. ישך הדס על המגלחת: ולודרר מעיניה. שלא יכנס מדס זה צניינו: רישא דכרכא. של איל: דמנח ככשא. כבוש צחומך או צייר: דבר אחר חוטרינא. חויר טולא (וי) במכרבורות מומר: מככסופא דמישרי. מאלמע הערוגה שהם חריפים: אושלן גלימין. השאילי העלית: ואינני כה. ואשן כה: קלי. מעט: איכידין גנא. נכרך כה וישן כה: נפל סורסא סורסא. קדמה העלית מחוס שריפת החולי שילא עם היציה ופלה חמיכות דקוח: ומי שרי. לשמות כוס עיקרין: לא פשעו. קרי ביה לא

הגהות הב"ח

(א) גם כשיבא המיעקר או (ב) (ג) ש"י דיה דבר אחר וכו' טולא. יצר טולא חרס לויקלם רקופסח וכן הוא בבב"ב דף ק"ח פ"ב: (א) הו"ב ד"ה יהמלח מנין לפירוש בארם שהוא סורוס:

לעיו רש"י

סב"ג"ג (פיגורין) וכו' רבנתי חילת (בבב"ב) קטורין. כחמה. אלויין (אלויין) אלי (בבב"ב)

קפיו שמכי פרסאי ונישלוך בחמרא ונשקיה ונימא לה קוס מוויני ואי לא לוחבה אפרשת דרכים ולינקטה כסא דחמרא בידה וליתי איניש מאחורה וליבעתה ולימא לה קוס מוויני ואי לא ליתי בוגא דכמונא ובוגא דמוריקא ובוגא דשבלילתא ונישלוך בחמרא ונשקיה ונימא לה קוס מוויני ואי לא ליתי שיתין שיעי דגנא ולשפיה ולימא לה קוס מוויני ואי לא ליתי א"פשינא ולישלוך בחמרא ולשפיה ונימא לה קוס מוויני ואי לא ליתי חרנוגא דהיתנא רומיטא וליקלי וליסבה בשחקי דכיתנא בקייטא ובשחקי דערמ גופנא בסיתוא ואי לא ליכרי שבע בירי וליקלי בהו שבישתא ילדה דערלה ולינקטה כסא דחמרא בידה ולוקמה מהא ולוחבה אהא וליקמה מהא ולוחבה אהא ואלל הדא וחרא לימא לה קוס מוויני ואי לא ליתי סמידא וליסבה מפלגא לתתאי ולימא לה קוס מוויני ואי לא ליתי ביעתא דנעמיטא וליקלי וליסבה בשחקי דכיתנא בקייטא ובשחקי דערמ גופנא בסיתוא ואי לא ליפתח לה חביתא דחמרא לשמה ואי לא נקיט שערתא דמשתכחת בכפוחא דכודנא חיורא אי נקטה חד יומא פסקה תרי יומי ואי נקטה תרי יומי פסקה תלתא יומי ואי נקטה תלתא יומי פסקה לעולם: לירקונא תרין כשיכרא (ב) ומיעקר ואי לא ליתי רישא דשיבוטא דמילחא ולישלוך כשיכרא ולישתי ואי לא ליתי מוניני דקמצי ואי ליכא מוניני דקמצי ליתי מוניני דנקירי וליעייליה לבי בני ולישפיה ואי ליכא בי בני לוקמיה בין תגורא לגורא אמר רבי יוחנן הרופא שיחממנו יקנחנו כסדינו רב אחא בר יוסף חש ביה עבד ליה רב כהנא ואיתסי ואי לא ליתי תלתא קפיו תמרי ופרסייתא ותלתא קפיו דקירא דנישתרופי ותלתא קפיו אהלא תולענא ולישלוקניהו כשיכרא ולישתי ואי לא ליתי עילא בר חמרא ולינלח מציעתא דרישא ולישביק ליה דמא מאפותיה ולוחביה ארישיה וליוהר מעיניה דלא ליסמו להו ואי לא ליתי בכיבשא ולישלוך כשיכרא ולישתי ואי לא ליתי דבר אחר חוטרינא וליקיעיה ולוחביה אליביה ואי לא ליתי כרתי מכבתותא דמישרי הוא שיעא דחש ביה אמר ליה לגינאי שקול גלימאי והב לי מישרא דברתי יהוב ליה ואכלה א"ל אושלן גלימין ואינני ביה קלי איכרד גנא ביה כד אחימס וקס נפל פורתא פורתא מיניה: לירקונא תרין כשיכרא ומיעקר ואי שרי והתניא מניין לסירוס באדם שהוא אסור ת"ל 'ובארצבם לא תעשו ככם לא תעשו דברי ר' חנינא הני מילי היכא דקא מיכוין הכא מעצמו הוא דאמר ר' יוחנן 'הרופא שירסם תרגול יטול כרבלתו ומסתרם מאליו והאמר רב אשי רמות רוחא הוא דנקיטא ליה אלא כסרים והאמר ר' חייה בר אבא אמר ר' יוחנן הכל

מיעשו: ומספרם מאליו. וא"ע"ג דסירוס אסור צדיס: וסא אמר רב אשי. דההוא לאו סירוס הוא אלא רמות רוחא נקיטא ליה לתרגול ומשיטל הודו הוא מתאכל ואינו שמתא אבל כסירוס אפילו ממילא אסור: אלא כסרים. הך דשרי למישי כוס של עיקרין צמי שהוא סרים כבד עסקין: הכל